

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Район / Муниципія:

Населений пункт:

Учебний заклад:

Ім'я, прізвище

ТЕСТ № 2

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

ЄКЗАМЕН НА ДИПЛОМ БАКАЛАВРА

Реальний профіль

Березень 2014 р.

Час виконання – 180 хвилин

Необхідні матеріали: *ручка з синьою пастою.*

Пам'ятка для кандидата:

- Уважно прочитай кожне речення і акуратно виконай запропоноване завдання.
  - Працюй самостійно.
-

Бажаємо успіху!

Кількість балів: _____

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання.

(1) Вивішений на стіні портрет дідуся чи бабусі – це не просто данина традиції, а пам'ять про тих, хто творив історію, з кого треба брати приклад, який би успадкували наші діти. Там, де зникають пошанівні форми, переростаючи в лайливе старомодництво, у штучно приклеєні ярлики міщанства, обов'язково зростає чортополохом панібратське ставлення до батьків, до старших, до святих істин.

(2) Старше покоління до цих свідчень було вельми ощадливим і бережливим. Рі(д,т)ко¹ знайдеш у селі літню жінку, котра б не прибер(і,е)гала² в скрині одягу своєї мами чи бабусі. У цих домашніх архівах знайдете родовідні метрики, яким, як кажуть, ціни нема.

(3) Але чи ми, молодші, вміємо пр(и,е)берегти³ хоч би звичайнісінь(ь,-)кі⁴ листи від батька-матері? (Не)повага⁵ до листів певною мірою характеризує загальну культуру людини. (Не)вічні⁶ ж наші батьки; прийде час, коли пам'ять про них залиш(и,е)ться⁷ лише у речових (с,з)погадах⁸-листах, фотографіях, інших пам'ятках. Уявімо собі, якби не дійшло до нашого часу листува(нн,н)я⁹ Лесі Українки, Івана Франка, Шевченка. (На)скільки¹⁰ б збідніла наша уява, наші знання про цих та інших людей!

(4) Пам'ять родоводу... Вона обіймає всю сферу нашої духовності,- звичайні обряди, пісні, мову, культуру народу. Тільки у загальному контексті - від родоводу до народу - це поняття набуває свого первісного значення, стає духовним орієнтиром минулих і грядущих поколінь.

№ п/п	Завдання	Оцінювання	
		L	L
1	Спираючись на текст, письмово продовжіть відповідь одним реченням:	L	L
	а) Портрети предків на стіні _____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	б)Неповага до листів характеризує _____	4	4
	_____	5	5
2	в) Якби не було листування _____	6	6
	_____		
	Запишіть подані словосполучення, замінивши виділені слова синонімами з тексту.	L	L
	а) формувати історію - _____	0	0
	б) шанобливі форми - _____	1	1
	в) дуже ощадливий- _____	2	2
	г) немолода жінка - _____	3	3
д) майбутні покоління - _____	4	4	
3	Складіть і запишіть простий план тексту з 4 пунктів.	5	5
	1. _____	6	6
	_____	7	7
	2. _____	8	8
	_____		
	3. _____		
	_____		
	4. _____		
	_____		
_____			

4	<p>Визначте вірний варіант написання кожного слова в пунктах 2 та 3 тексту, обведіть букву, що позначає вірний варіант відповіді:</p> <p>1. а)-д, б) -т. 2. а)-і, б) -е. 3. а)-и, б) -е. 4. а)-ь, б) -без ь. 5. а)-разом, б) -окремо. 6. а)-разом, б) -окремо 7. а)-и, б) -е. 8. а)-с, б) -з. 9. а)-н, б) -нн. 10. а)-разом, б) -окремо.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
5	<p>У якому рядку фразеологізми мають значення говорити щось беззмістовне ?</p> <p>А Городити теревені, смаленого дуба плести; Б ковтати слова, відкривати душу; В різати правду у вічі, кидати слова; Г точити балачки, на весь голос.</p>	L 0 3	L 0 3
6	<p>Відновіть текст вірша, додавши відповідні закінчення у кожному слові.</p> <p>Свобода і мир та ранкова рос..., А ще небеса мирн..., райдужні, син... . І ще неповторна безмежн... краса. А ще треба радість і сонц... в зеніті, Здоров'... і сили, багато тепла. Ще тато і мама найкращ... у світі. І пісня чарівна, щоб завжди бул... . Хай сонячний зайчик стрибає по хат..., Хай казку дарує і щире тепл..., Щоб всі ми були і здоров... й багаті. І щастя весел... у хаті жило. Щоб сонце ласкаве усіх зігрівало, А сонячний промінь світився в душі. Бо ж, справді, нам треба для щастя чимало: Довкілля прекрасне і поклик душі.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7	<p>Граматична помилка допущена в реченні:</p> <p>А Загубивши стежку, нас охопила розгубленість. Б Загубивши стежку, ми зникнули. В Втративши стежку, ми розгубилися.</p>	L 0 2	L 0 2
8	<p>Позначте рядок, у якому усі слова з пів-, полу- написано правильно в рядку:</p> <p>А пів'їдальні, пів-Європи, полу-день; Б півмісяць, пів'яблука, пів-Кишинєва; В пів'ясена, півмашини, полукіпок; Г півуроку, пів-усмішка, півкниги;</p>	L 0 3	L 0 3

9	<p>Доповніть подані частини так, щоб утворились складні речення відповідного типу.</p> <p>А. Складнопідрядне з підрядною обставинною частиною місця. Там зросте чортополох панібратського ставлення до святих істин _____ _____.</p> <p>Б. Безсполучникове складне речення. Нашадки повинні шанувати пам'ять предків _____ _____.</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10	<p>Вставте пропущені розділові знаки.</p> <p>Моя цивілізація тримається на культі Людини що пробивається крізь осіб. Віками вона прагне показати Людину так само як вчить крізь каміння бачити Собор. По-старому височать на землі великі пам'ятники духу — собори обрамлені витягнутими вгору спорудами нового віку техніки. По-старому неспокійна людина хапається клаптика теплої землі і високого неба щоб відчутти точку опори щоб знайти на мить себе — спробувати щось у собі осягнути. Але землю вкрив асфальт і бетон небо затягується димами і ревом моторів і кудись шалено, в метушливій тривозі летить життя засмоктує і не залишає тієї чистої години для душі коли можна замислитись над собою і подумати про головне. Куди ж іде життя? Чи ми ведемо життя чи життя веде нас кинувши нам для забави дешеві замітники слова телевизор, футбол?</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Частина II

Прочитайте текст і виконайте завдання.

У наш жорсткий час конкуренції, коли нам нав'язується чужий для нас світогляд, що вказує: жити треба за принципом «людина людині — вовк», у великому дефіциті стала Людність. А що, власне, являє собою дане поняття? Це питання споконвічно хвилювало все людство.

Наприклад, український філософ XVIII століття, поет, педагог, філософ людської свободи, як тепер називають Григорія Сковороду, ставив у центр уваги людини і етико-гуманістичну проблематику, а не лише зовнішній світ. Найголовнішим у людині він вважав істинно людську духовність, дух, зводячи саме до них усю сутність людського буття, а людську плоть ставив на другий план. Він писав: «О, якби ми в ганебних справах були такими ж сором'язливими та боязкими, якими часто буваємо боязкими і сором'язливими в порядних вчинках!».

Незмінною в усі часи залишається думка про те, що людність полягає в чесноті та рішучості творити через призму добрих помислів і без остраху й сорому приносити користь людям, щиро ставитися до себе і до світу, бути вільним душею.

Чим же визначається істинна цінність Людини? Очевидно, не лише її захопленням і вмінням щось робити, але й особистими якостями. Важливо не просто робити, а робити добре і займатися корисними справами. Всі хочуть мати порядного, доброго, надійного і чуйного друга. Однак не кожен запитує самого себе: а чи я є таким? Живучи в цьому світі, ми щодня стикаємося з різними його реаліями, постійно робимо вибір, формуємо свою дійсність. Залежно від того, що ми обираємо тут і зараз — такий «завтра» отримаємо і результат. Відомо, що випадковостей у житті не буває: все, що відбувається з нами, є наслідком наших думок, дій та вчинків.

Бути Людиною — означає чинити так, як хотілося, щоб чинили з тобою, поважати себе та інших людей. Тому дуже важливо щодня контролювати свої думки, і чинити так, щоб не було соромно за себе і за свої вчинки. Бути Людиною, а не просто вдавати їй із себе, — означає не лише знати, як чинити по-людськи, але й діяти відповідно. Бути Людиною — значить усвідомлювати і нести відповідальність перед своєю совістю і оточуючим світом, а не перекладати її на когось іншого. Любов, чуйність, чесність, розуміння, доброта — це ті якості, які повинні домінувати в людині протягом усього її життя.

Та що б там не відбувалося у нашому житті і у взаєминах з оточуючими — передовсім, треба залишатися Людиною. Часто це стосується ситуації між близькими людьми. Щоб вас любили, дуже важливо навчитися приймати і любити самому іншу людину — з усіма її перевагами і недоліками. Важливо не шукати якихось вад в житті та в людях, а любити й цінувати все те, що вже маєте, і прагнути зробити все це ще кращим. Любити людину, вміти слухати, співчувати і приймати її такою, якою вона є.

Безліч «проблем» виникає на ґрунті егоїзму — ті ж самі образи, роздратування, гнів, ненависть, заздрість... Цей список можна довго продовжувати. Більшість людей може відчувати обурення і навіть страждати через дрібниці, які легко вирішити. При цьому варто лише тверезо оцінити ситуацію і змінити своє ставлення до подій. Наприклад, хтось має більше, а хтось цьому заздрить і вважає великою несправедливістю, що він не має стільки ж. На ґрунті егоїстичної заздрості — замість того, щоб порадіти успіхам когось іншого — людина спершу починає обурюватися, потім ненавидіти весь світ і займається самоїдством. Але проблеми тут ніякої немає, є необ'єктивне ставлення до ситуації. Декому варто навіть почути погане слово в свою адресу, і тоді весь день буде зіпсованим. Чому ж так?

Легко впоратися з поганим настроєм допомагають добрі справи і вчинки. Коли людина спрямовує свої думки на щось хороше, а свої прагнення орієнтує на добрі вчинки, то вона змінюється на краще, і їй самій стає хороше. Тож, замість того, щоб зосереджуватися на поганому (тобто на особистому руйнуванні), набагато корисніше направити себе на творення чогось хорошого — як внутрішнього, так і зовнішнього.

Можна швидко розчаровуватися в постійних пошуках винних у своїх помилках, так і не усвідомивши сенсу буття, а можна почати змінюватися тут і зараз — будувати справжнє життя з цеглинок добрих думок, слів і вчинків. Не будьте байдужими до світу, якому можете допомогти. Будьте творцями у своїх помислах! Все життя вимірюється вашим ставленням до світу!

(3 газети).

1	Дайте відповіді на питання.		
	1. До якого жанру належить текст: лист, стаття, оголошення?	L	L
	_____	0	0
	_____	2	2
	_____	4	4
	2. Яка властивість людини вважається найбільшим дефіцитом у наш час?	6	6
	_____	8	8
	_____	10	10
	_____		
	3. Випишіть 3 визначення поняття бути людиною .		
а) Бути людиною _____	0	0	
_____	1	1	
_____	2	2	
_____	3	3	
б) Бути людиною _____	4	4	
_____	5	5	

	в) Бути людиною _____ _____		
2	Продовжіть думки із тексту власними висловлюваннями. 1. Коли людина спрямовує свої думки на щось хороше, а свої прагнення орієнтує на добрі вчинки , _____ _____ _____ 2. Відомо, що випадковостей у житті не буває: _____ _____ _____ 3. Щоб вас любили, _____ _____ _____	L 0 2 4 6 0 1 2 3	L 0 2 4 6 0 1 2 3
3	Напишіть оголошення , в якому має бути така інформація: - відбудеться засідання гуртка «Калина»; - обговорюється питання про проведення акції допомоги людям похилого віку; - засідання відбудеться 26 грудня 2014; вівторок; - учасники: учні 5-12 класів; - час : 13.00 год.; -місце: кабінет історії; - організатори: актив гуртка. Оголошення _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ Порядок денний: _____	L 0 1 2 3 0 1 2 3 4 5 6 7 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 0 1 2 3 4 5 6 7 0 1 2 3 4 5